

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

20

december 2005

verantwoordelijke uitgever – Numismatica Herentals
Rudy Dillen – Postbus 105 ← 2200 Herentals

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0472/542147 rudy.dillen@telenet.be
Michel Jansen	ondervoorzitter – ledenonthaal 014/507919 michel.jansen@mauquoy.com
Gust Verboven	penningmeester – schatbewaarder 014/219894
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473/556266 koen.de.pooter@telenet.be
Eddy Pauwels	bibliothecaris 0496/529952 pauwels.doudelet@telenet.be
Frank Lippens	webmaster – public relations 0475/552400 frank.marieline@skynet.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgelden	11 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (17 € voor leden in het buitenland)
	7€ lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals voor leden van de andere EGMP-afdelingen (10 € voor leden in het buitenland)
	1 € een éénmalig dag-lidmaatschap gratis toegang voor -12 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse cultuurraad
website	<u>www.numismatica-herentals.be</u>

clubactiviteiten op de 2e zondag van de maand van 8.30 tot 12 u
zondag 8 januari – 12 februari – 12 maart – 9 april – 14 mei – 2006
met als locatie Brasserie ‘Den Brasseur’, Bovenrij 50 – 2200 Herentals.

onze 2^e grote beurs gaat door op zondag 11 dec 2005, van 9 tot 15 u,
in zaal ‘t Hof op de Grote Markt van Herentals : met 150 m tafelruimte,
2 lezingen (theaterzaal) en doorlopend een munter in actie (inkomhal).

frontpagina : met onze grote beurs is de goede Sint al wel weer ver-
trokken, maar we trakteren elke bezoeker op een ‘gouden’ chocomunt

Nog 7 leden dienen hun gratis bronzen medaille op naam af te halen:

Alex Bastiaens
Alfons Ooms
Vic Peinen
Alegonda Schokkenbroek
Lea Vandenbruwaene
Wim Van Houdt
Jef Vervecken

Ze zal klaarliggen op de bestuurstafel aan de inkom van onze grote beurs en het is een zeer goede reden om even langs te lopen.

Meer dan eens bewijst onze **maandelijks tentoonstelling** haar intrinsieke waarde : numismaten met verschillende interesses treffen er elkaar en laten zich informeren over een 'vreemd' verzamelgebied.

Fier als een gieter toont Patrick Pasmans zijn mooiste Byzantijnse munten aan een geïnteresseerde Jos Verbist en een Frans De Buyser.

PADUAANSE IMITATIES

Koen De Wolf

Met het ontwaken uit de Middeleeuwen begon men in Europa meer interesse te tonen voor de klassieke oudheid. Deze hernieuwde aandacht voor de oude culturen ontstond in Italië en gaf naam aan de periode die men Renaissance noemt, letterlijk de 'wedergeboorte'.

Ook op numismatisch vlak manifesteerde zich een revival, vooral onder impuls van de Florentijn Francesco Petrarca (1304-1374), wiens kennis en appreciatie van antieke munten vele vooraanstaande burgers begeesterden. De grote bewondering voor deze munten leidde automatisch tot hun replicatie.

Eén van de meest prominente graveurs was Giovanni de Bartolommeo Cavino (1500-1570), beter bekend onder de naam Giovanni Cavino. Hij werd geboren te Padua, waar hij gedurende zijn hele carrière werkzaam bleef als goud- en zilversmid. Zijn artistieke opleiding kreeg hij bij Andrea Riccio, die Cavino beschreef als 'de uitvoerder van zijn wil'. Zijn vader en broer vervulden hetzelfde ambacht.

Naast prachtige kunstwerken als kandelaars, wierookvaten en andere kerkelijke voorwerpen, maakte Cavino ook zeer veel medailles met een klassiek geïnspireerd design. De antiquair Alessandro Bassiano gaf hem hiervoor de nodige technisch-historische informatie.

Op deze **gegoten bronzen penning** in de stijl van een Romeinse munt zien we de hoofden van Bassiano (vooraan) en Cavino.

Omschrift :

ALEXAND BASSIANVS E. IOHAN. CAVINEVS

Het meest bekend was hij voor de imitatie van voornamelijk Romeinse sestertiën (grote bronzen munten). Deze omvangrijke serie werd geproduceerd tussen 1520 en 1532 en getuigde van een groot vakmanschap. De klassieke voorbeelden werden gewoon geïmiteerd, of er ontstonden nieuwe (meestal historisch incorrecte) creaties die klassiek geïnspireerd waren. De meeste stempels van deze geslagen **Paduaanse imitaties** zijn bewaard gebleven in de nationale bibliotheek van Parijs.

Nero: haven van Ostia, een perfecte imitatie maar historisch onbestaand!

Deze 'munten' hebben meestal een hoog reliëf met scherpe details en een nerveuze lineaire stijl. Omwille van de dunnere muntplaatjes is het gewichtlichter dan de echte antieke munten.

Bijna alle authentieke medailles van Cavino zijn gecatalogeerd in de Beschrijvingen van Lawrence. Dit werk is gemakkelijk verkrijgbaar in reproductie. Naast de vele imitaties van Romeinse munten worden ook een vierendertigtal andere exemplaren vermeld met portretten van Paduaanse notabelen.

De belangrijkste vraag richt zich natuurlijk naar de bestaansreden van deze stukken. Men weet niet zeker welke intenties Cavino had met het produceren van deze medailles. Na zijn dood varieerde zijn reputatie van vervalser tot meester graveur. Bewijs toont aan dat de meeste Renaissance verzamelaars wel duidelijk konden discrimineren tussen echte antieke munten én de reproducties van Cavino. De karakteristieke verschillen als lettering en dunnere muntplaatjes lagen voor de hand. Oude geschriften ondersteunen ook de status van Cavino als medaillist i.p.v. vervalser. In een numismatische studie uit 1555 (Enea Vico) wordt met veel lof over Cavino gesproken en er is ook nog een vers van Francesco Savonarola uit 1560 dat Cavino aan Bassiano koppelt : 'Uw leven, o Caesar, zal altijd verlicht worden door hun numismatische kunst'.

Antinoüs (Cavino)

Voor verzamelaars uit de 15^e en 16^e eeuw was de authenticiteit van een antieke munt secundair aan de artistieke en historische

betekenis ervan. Een eigentijdse medaille van Cavino was een aanvaardbare vervanging voor een zeldzaam keizersportret en werd

dikwijls als superieur beschouwd tegenover een echte, maar versleten munt. Alhoewel sommige moderne numismaten op Cavino neerkijken (vb. Hill), is zijn werk zeker niet zonder verdienste. De stijl is delicaat en scherp, met duidelijke gevoelige en geïndividualiseerde portretten in een gebalanceerde kompositie.

Dit laatste kan echter niet worden gezegd van de massa munten die wordt aangesmeerd als Paduaanse imitaties !! Het gaat hier over latere afgietsels van de originele voorbeelden, waarbij alle voornoemde

stijlkenmerken meestal gereduceerd worden tot banale en karakterloze stukken. Let hier dus op en geef daar liefst geen geld aan uit... !

Septimius Severus
Afgietsel van Cavino

nieuwe Italiaanse 2 €-herinneringsmunt

www.knm.nl

De Italiaanse Munt brengt een speciale 2 euro uit ter ere van de eerste verjaardag van de ondertekening van de Europese Grondwet. Op 29 oktober 2004 ondertekenden de Europese regeringsleiders het verdrag dat moest voorzien in een Europese Grondwet. Die gebeurtenis vond plaats in Rome, in hetzelfde historische gebouw waar in 1957 het oprichtingsverdrag van de E.U. werd getekend.

De munt is ontworpen door Maria Carmela Colaneri. Ze toont de Griekse mythe waarin Zeus, in de gedaante van een stier, prinses Europa ontvoerd naar een afgelegen continent : het huidige Europa. Zij houdt een schrijfveer en het ondertekend Europees verdrag in handen. Het thema van de munt is merkwaardig, aangezien de Europese Grondwet niet wordt ondersteund door een meerderheid van de lidstaten. Eerder dit jaar stemde de Franse en Nederlandse bevolking in een referendum tegen de Grondwet. Hierdoor is het onwaarschijnlijk dat deze Grondwet in 2007 in werking treedt, zoals aanvankelijk de bedoeling was. Uitgifte is gebeurd in november 2005 met een oplage van 18 milj. stuks. **COSTITUZIONE EUROPEA 2005**

Botje bij botje leggen

In een vertaling van een Frans gedicht van François Villon staat :

**Ze liggen nadat de dood hen trof
botje bij botje hier te kijk
vorst of lakei, student of prof,
ze zijn hier allemaal gelijk**

Botje bij botje ? Heeft dat iets te maken met de uitdrukking 'botje bij botje leggen' ? Werden botten, net als schelpen in exotische landen, vroeger gebruikt als betaalmiddel, en ontleent 'botje bij botje leggen' daaraan haar betekenis 'kleine bedragen bij elkaar leggen om de kosten van iets te bestrijden ? Neen, het woord 'botje' in 'botje bij botje leggen' heeft niets te maken met menselijke of dierlijke beenderen. Botje is een verkorting van het woord botdrager, dat niet meer in de hedendaagse woordenboeken te vinden is. Een 'botdrager' was een muntje van 8 duiten (of 4 cent) en betekent letterlijk 'hij die een bot = botte = mand draagt'. Het muntje is zo genoemd naar de beeldenaar, een leeuw die een hoofddekseel droeg dat op een mand (botte) leek.

Was een 'botdrager' een muntje van 8 duiten, de verkorting 'botje' was de helft van een botdrager waard was, dus 4 duiten.

'Botje bij botje leggen' betekent dus letterlijk, muntje bij muntje leggen.

'Botje bij botje te kijk liggen' in het gedicht heeft dus niets te maken met de uitdrukking botje bij botje leggen. Hoewel ... , misschien heeft de vertaler de formulering 'botje bij botje liggen' wel gekozen om de suggestie te wekken dat onze stoffelijke resten ons wisselgeld voor de eeuwigheid zijn.

'De puzzelaar' – Jacques Gilliéron

'Botje' is het verkleinwoord van botdrager of een halve botdrager.

Botdrager, is een dubbele groot, een Vlaamse zilveren munt, uitgegeven in 1365 door Lodewijk van Male. Daarna in alle Nederlandse gewesten en in vele delen van Duitsland nagebootst. Op de voorzijde is een zittende leeuw afgebeeld met een toernooihelm op zijn kop. Deze helm lijkt veel op een korf. In het middelnederlands was een botte een draagkorf (mand) en mensen die veel met manden sjouwden werden botdraggers genoemd.

'Botje bij botje leggen': gezamenlijk de kosten dragen (Ned. gezegde)

Onze eurobiljetten eens nader bekeken ...

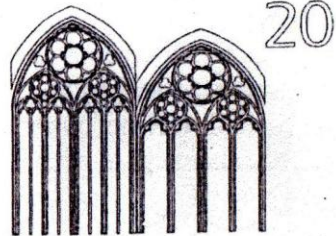
het biljet van 20 euro

Blauwe kleur, 13.3 x 7.2 cm, architectuurstijl is gotisch (12^e-15^e eeuw)

Op de voorzijde van het biljet van 20 euro staan 2 elegante boogvensters naast elkaar afgebeeld. Het raam links is hoger en smaller, het raam rechts is lager en breder, maar beide lopen in een spitsboog uit, wat typisch is voor gotische kathedralen.

Het bovenste welflak van elke boog is bekleed met steen in de vorm van een grote opengewerkte cirkel, als een tere roos. Deze cirkel rust op 2 kleinere cirkels, elk in een spitsboog gevat. Daaronder omlijsten ranke zuilen de lange smalle ramen. Het linkerraam heeft kleine, in lood gevatte, ruiten. In het rechterraam heeft de beglazing de vorm van 2 opgaande reeksen zeshoeken en daartussen een opeenvolging van ruitvormige

vensterruitjes. Sommige ruiten zijn getemperd om de indruk van gebrandschilderd glas te wekken.

Tegen de schemerblauwe achtergrond van het bankbiljet tekent zich een spitsboog af die de vorm van de ramen weerspiegelt. De 12 sterren van de Unie komen eroverheen in contrasterende schaduwen.

Het gotische venster is ook zichtbaar in het watermerk.

Op de achterzijde van het biljet staat een stenen brug, eveneens in gotische stijl. De brug rust op smalle stenen pijlers en heeft 5 puntbogen, hoewel de boog helemaal rechts slechts gedeeltelijk in beeld komt. Gezien van boven de centrale boog, loopt de brug naar links en naar rechts schuin af. Schietgaten in de pijlers herinneren aan het tijdperk van ridders en kastelen. De blauw gekleurde brug weerspiegelt zich in het water. Aldus krijgt elke puntboog een ovale vorm. Een reeks blauwe lijnen dwars door deze ellipsen wekt de indruk van een rimpeling in het water.

Weet wat je waard bent !

... een bedenking

Een man hield, tijdens een seminarie, een biljet van 20 euro in zijn hand. In een ruimte met zo'n 200 mensen vroeg hij : 'Wie wil deze 20 euro ?' Handen gingen omhoog. Hij zei : 'Ik geef dit biljet dadelijk aan één van jullie, maar eerst zal ik dit doen'. Hij verkreukelde het 20 €-bankbiljet. Daarna vroeg hij opnieuw : 'Wie wil nog steeds dit biljet van 20 euro ?' En opnieuw gingen handen in de lucht.

'OK' ging hij verder, 'en wat als ik dit doe ?' Hij gooide het biljet op de grond en trapte met zijn schoen op het biljet. Hij raapte het weer op, verkreukeld en vuil. 'Wie wil dit biljet nog steeds ?' En weer gingen de handen de lucht in.

'Vrienden, jullie hebben een waardevolle les geleerd. Wat ik ook deed met het geld, je wilde het nog steeds want de waarde van het biljet was er niet minder om geworden. Het is nog steeds 20 euro waard.'

Vaak worden wij in ons leven verkreukeld, vallen wij en happen stof op de grond, door de beslissingen die wij maken en door de dingen die ons pad kruisen. We voelen ons soms waardeloos ...

Maar wat er ook gebeurd of gaat gebeuren, je verliest nooit je waarde. Vuil of schoon, verkreukeld of netjes, je blijft altijd onbetaalbaar voor diegenen die van je houden. De waarde van ons leven komt niet met wat we doen of wie we kennen, het komt door wie we zijn.

Je bent speciaal, vergeet dat niet. Tel je zegeningen, niet je problemen.

www.dzigz.tk

Gerealiseerde prijzen

veiling 13 november 2005

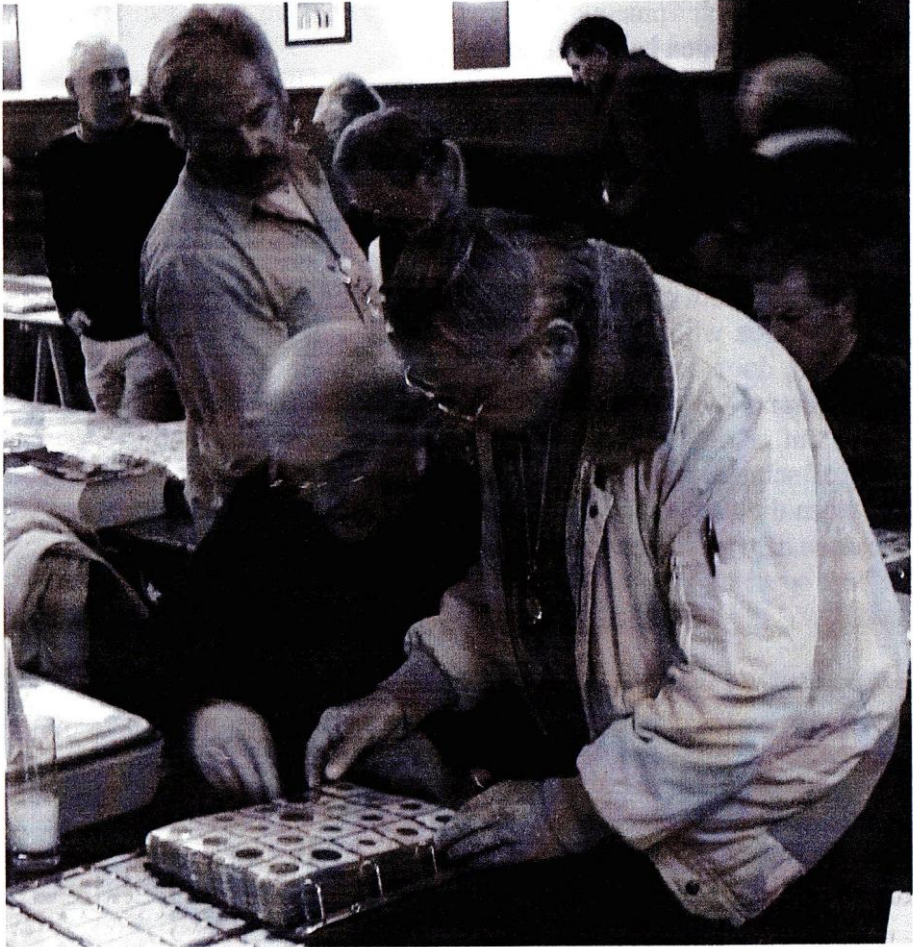
1	-	10	1.00	19	-	28	-	37	10.00
2	-	11	15.00	20	5.00	29	10.00	38	5.00
3	6.50	12	20.00	21	3.00	30	-	39	2.50
4	-	13	-	22	1.00	31	-	40	-
5	-	14	-	23	-	32	1.00	41	2.50
6	1.00	15	-	24	2.00	33	40.00	42	5.00
7	-	16	7.50	25	-	34	2.50		
8	20.00	17	-	26	-	35	-		
9	2.00	18	2.50	27	1.00	36	-		

Op de clubactiviteit van zon 8 jan 2006 zal er uitzonderlijk **geen veiling** zijn wegens de algemene ledenvergadering die zal aanvangen om 11.30u

M M M

Mini Munten Markt

In deze nieuwe rubriek kunnen leden een oproep richten aan collega-verzamelaars over datgene waar ze naar op zoek zijn of te koop willen aanbieden. Geef ons een seintje en we publiceren je vraag of aanbod.

Een 'Herentals onderonsje', met Fernand Caers en Jan Buersens

Het **lidgeld 2006** bedraagt steeds 11 € : zo bent u lid van Numismatica Herentals en het EGMP. EGMP-leden van andere afdelingen betalen 7 €

Op onze beurs van 11 december, zullen er 2 lezingen gegeven worden rond een numismatisch onderwerp, in de 'Theaterzaal', een bovenzaal van 't Hof. Reeds in het vorig tijdschrift gaf Huguette Taymans toelichting op haar uiteenzetting.

11-12 u Inleiding in de Romeinse numismatiek – Koen De Wolf

13-14 u Opkomst en evolutie de gemodelleerde penning – H. Taymans

INLEIDING IN DE ROMEINSE NUMISMATIEK

Door middel van een 'tijdslijn' en veel afbeeldingen van munten wordt een bondig overzicht geschetst van bijna 1000 jaar Romeinse muntslag. Enkele onderwerpen die hierbij aan bod komen : de verschillende muntstelsels en bijhorende denominaties, afbeeldingen op voor- en keerzijden, goden en godinnen, allegorische figuren, militaire propaganda, het lezen van afkortingen en titels enz... Verder volgen er nog enkele praktische tips aangaande het aankopen van Romeinse munten en het aanleggen van een collectie. De lezing wordt ondersteund met een power-point presentatie, is gericht aan beginnende verzamelaars van Romeinse munten en aan al diegenen die een brede interesse hebben voor deze geschiedenisrijke materie. **Koen De Wolf**

Keizer Nero
Caesar, 50-54 nC.
Augustus, 54-68 nC.

Deze bronzen dupondius (13.05 g) werd in 66 nC geslagen te Lugdunum (Lyon), heeft een mooie groene patina. Ze toont op de voorzijde het gelauwerd hoofd van keizer Nero, naar links, met onderaan de buste een globe (zon ?). **IMP NERO CAESAR AVG P MAX TRP PP**

Op de keerzijde, de personificatie van Securitas, gezeten op een troon aan een vuuraltaar met een brandende toorts, ze leunt met haar rechter arm op de troon en houdt een lange scepter. • **AVGVSTI SC**

Beurs : altijd-prijs-tombola met enkel numismatische prijzen

trekking op onze beurs van zondag 11 december in zaal 't Hof om 14 u

1	gouden souverein George V	1912
2	gouden medaille Leopold I	1830-1980
3	gouden 20 frank Leopold II	1874
4	gouden 20 frank Leopold II	1876
5	gouden 20 frank Albert I	1914
6	gouden 20 francs Napoleon III	1860
7	gouden 10 francs Napoleon III	1856
8	gouden 10 francs Napoleon III	1864
9	3 gouden miniatuurmunten	14 karaat
10	3 gouden miniatuurmunten	14 karaat
11 – 30	grote zilveren munt	
31 – 40	Almanak 2006	Numismatische wandkalender
41 – 50	gouden miniatuurmunt	14 karaat
51 – 400	diverse munten	

53 beursstandhouders zorgen voor 150 m aan numismatisch aanbod

1 Danny Vd Wielle - Gentbrugge	28 Willem V Alsenoy - Antwerpen
2 Marc Bruyninckx - Brugge	29 André Van Elven - Tessenderlo
3 Eddy Pauwels - Mol	30 Leon Philippe - Neerpelt
4 Koen De Pooter - Geel	31 Desaldeler-Cremers - Vierves
5 Luc Suys - Meise	32 Canzio Lia - Diepenbeek
6 Frans Leppens - Mol	33 Vicenzi Graziano - Brussel
7 Volodimir Tuzanskiy - Geel	34 Germain Bergez - Ruislede
8 Fernand Caers - Meerhout	35 Adrienne Janssen - Antwerpen
9 Alfons Baeyens - Willebroek	36 Freddy De Backer - Drogenbos
10 Willy Wuyts - Rotselaar	37 Lea Vandenbruwaene - Gent
11 Roger Van Campen - Essen	38 Ivo Haine - St. Joris Weert
12 René Hubert - Berchem	39 Wim Maex - Zonhoven
13 Raf Van Gompel - Olen	40 Marc Gijs - Retie
14 Karel Bruynseels - Kessel	41 Frans Francken - Kapellen
15 Myriam Geerts - Kessel	42 Juliaan Van Stappen - Stekene
16 Koen De Wolf - Kessel-Lo	43 Paul Stoffels - Holsbeek
17 Patrick Pasmans - Diest	44 William Measures - Oostende
18 Johan Laevers - Bekkevoort	45 Jean Demayer - Monceau-Sam.
19 Roger Philipot - Kampenhout	46 François Dierieckx - Brussel
20 Robert Schupp - Wandre	47 Jean-Marc Doyen - Brussel
21 Egide Caers - Lichtaart	48 Jan Heymans - Bochelt
22 Alex Bastiaens - Lanaken	49 Steve Goossens - Heist od Berg
23 André Indeherberge - Zonhoven	50 Igor Van Camp - Gent
24 Michel Moreaux - Marcinelle	51 M. Maréchal
25 Werner Grosemans - Hasselt	52 Tom Vossen - Kerkrade
26 Laszlo Grenacs - Brussel	53 Marthijn Wensink - Eindhoven
27 Jef Van Hoeck - Vosselaar	

Standhouders zijn reeds welkom vanaf 07.00 u zodat zij rustig hun handeltje kunnen installeren. De parking achteraan is voor hen voorbehouden en ze hebben een makkelijke toegang langs de achterdeur.

Wij verwelkomen onze **bezoekers** langs de hoofdingang vanaf 09.00 u.

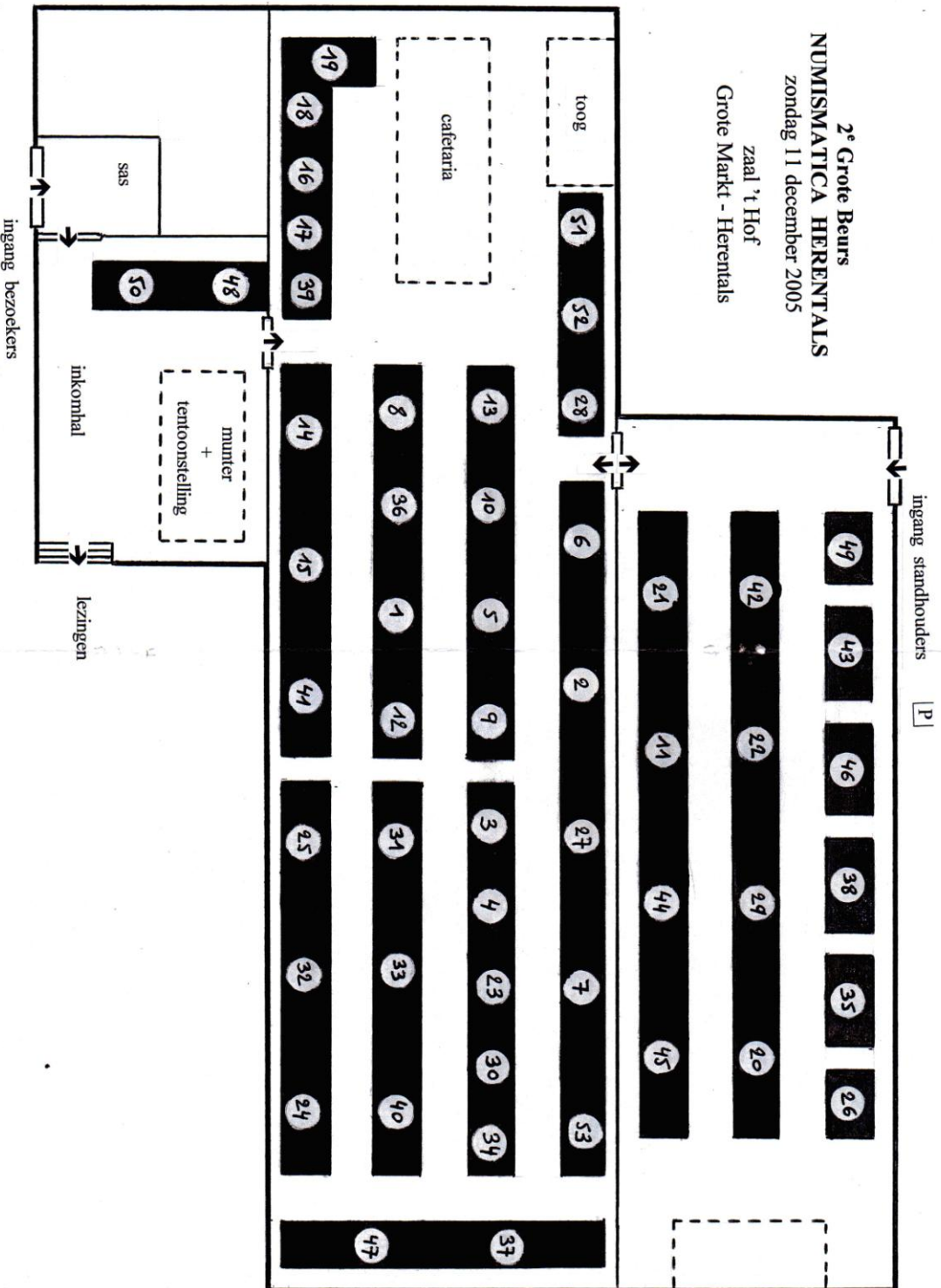
- inkom voor leden van Numismatica Herentals is gratis.
- leden van EGMP en AEN betalen, op vertoon van hun lidkaart 1 €.
- voor andere bezoekers bedraagt de inkomprijs 2 €.

Het bestuur van Numismatica wenst iedereen een prettig beurs-bezoek !

2^e Grote Beurs NUMISMATICA HERENTALS

Zondag 11 december 2005

Zaal 't Hof
Grote Markt - Herentals

De Belgische koningen en hun munten (deel 6) door Jacques Priem

Koninklijke Prins 11-08-1950 – 16-07-1951

Koning Boudewijn I 17-07-1951 – 31-07-1993

Deze 5° koning van België werd naar voren gebracht op 11 augustus 1950 en nog geen jaar later zou koning Leopold III aankondigen dat Boudewijn alle voorwaarden voor de effectieve troonsbestijging had vervuld.

Bij Boudewijn zou, door het uitblijven van kinderen, zijn broer voor troonsopvolging in aanmerking komen. Men spreekt altijd van prins Filips, maar in werkelijkheid is zijn vader de wettelijke opvolger. Hierbij moet men herinnerd worden dat koning Albert I de opvolger was van Leopold II, omdat zijn vader en broer van Leopold II reeds overleden was bij het overlijden van Leopold II. Wel is er een merkwaardige gelijkenis maar dan in de omgekeerde vorm. Opvolger van Leopold II was broer Filips en dan zijn zoon prins Albert, opvolger van Boudewijn is broer Albert en dan zijn zoon prins Filips (in 1905 had prins Filips reeds afstand van die rechten gedaan). Boudewijn was 5 jaar oud toen zijn moeder om het leven kwam bij een auto-ongeval. Hierdoor kwam hij in contact met verschillende personen die voor zijn opvoeding zouden zorgdragen zoals zijn tweede moeder Liliane Baels.

50 centiem brons, type mijnwerker.

Dit muntje werd voor het eerst geslagen tijdens de regering van koning Boudewijn I in 1952 en zou voor het laatst geslagen worden in 2000, bijna 50 jaar lang.

Hij kreeg er nog een broer, Alexander (1942) en twee zusters, Marie-Christine (1951) en Marie-Esmeralda (1956) bij. Leopold II had echter bepaald dat kinderen uit een tweede huwelijk geen aanspraken op de troon konden maken. Zijn lerares Nederlands, juffrouw De Jong uit Nederland, 'de lieve juffrouw', zou een heel belangrijke rol in het leven van de kroonprins spelen.

Meermaals bracht hij zijn vakanties in Nederland door, ondermeer bij de burgermeester van Noordwijk-aan-Zee. In 1940 echter, zetten de Duitse bezetters de gouvernante als ongewenste vreemdelinge over de grens.

Bij de koningskwestie was prins Boudewijn nog te jong en daarom werd prins Karel aangesteld als regent, alsmede om een burgeroorlog te vermijden. Hij bleef aan tot 22 juni 1950.

Bij de terugkeer van koning Leopold III kreeg prins Boudewijn de volmacht om op 21 jarige leeftijd zijn vader op te volgen. Dat gebeurde op 17 juli 1951. Om de rust in het land te bevorderen heeft koning Boudewijn alle grote steden bezocht. Wanneer er ergens een grote ramp gebeurde was de koning ter plaatse, zoals in 1953 te Zandvliet, Lillo en Bornem, ook later in Ruisbroek. Verder bezocht hij het karnaval te Aalst, was aanwezig bij het boogschieten te Brugge, enz....

50 fr zilver, wereldtentoonstelling, Brussel 1958. Deze herinneringsmunt, met Vlaamse en Franse omschrijving uitgegeven, is ook de eerste munt met de beeldenaar van de koning erop afgebeeld.

De koude oorlog door de koningskwestie en de schoolstrijd die in 1948 woedde en in 1960 pas voorbij leek, was er min of meer de oorzaak van dat de kolen-, staal- en textielindustrie in grote moeilijkheden kwamen : velen sloten hun poorten. Met alle gevolgen vandiën voor de Belgische economie. De goedkeuring voor de wereldtentoonstelling in 1958 bracht nieuwe impulsen, de autosnelweg Oostende-Brussel werd een feit. Ook werden belangrijke werken uitgevoerd in de Antwerpse haven. In 1961 werd de 'Stop van Ternaaien' in de Maas opgeheven zodat de binnenscheepvaart verbonden werd met de zeehavens. In Nederland werd een sluis gebouwd voor schepen naar Antwerpen tot 125.000 ton. Verder werd op 12 mei 1963 een akkoord ondertekend in verband met een nieuwe Schelde-Rijn-verbinding. Deze kwam in 1975 klaar.

Het Belgisch weggennet, dat grote achterstand had ten opzichte van andere landen, werd volledig vernieuwd, dit alles in het kader van de EEG-normen en de Nederlandse-Belgische belangen.

Er was in de afgelopen periode niets of weinig veranderd aan het monetair statuut van België. Niettegenstaande de wanorde die er door de valuta-aangelegenheden op internationaal gebied was, werd op 12 april 1957 een wet goedgekeurd die aan de frank een goudwaarde gaf en

250 frank zilver.

Deze herinneringsmunt werd geslagen ter gelegenheid van het 25-jarige ambtsjubileum van koning Boudewijn I in 1976.

die nog steeds van kracht was. Nochtans bepalen de nieuwe statuten van het IMF dat de waarde niet meer verbonden is met het goud. In een later stadium, 1971 zou de frank 2,75 % devalueren waarmee men in Luxemburg niet al te blij was. De Luxemburgse munt was gekoppeld aan de Belgische in de verhouding van 1:1.

In 1978 werd de ECU opgericht die de waardemeter was waaraan de sterkte van de nationale munteenheid in Europees verband kon worden afgelezen. Wegens een tekort aan inkomsten moest de Belgische regering vanaf 1979 in het buitenland lenen, wat de positie van de Belgische munt nog meer aantaste. Een verschijnsel dat de kop opstak was opnieuw de inflatie. In België is al veel te doen geweest om de twee culturen, het is daarom wel goed dat we een koning hebben die neutraal (?) staat. Wanneer België een republiek of bondsstaat zou zijn is een dergelijke neutraliteit niet gewaarborgd.

500 frank koper-nikkel, verzilverd, 5 koningen

Deze munt werd aangeemaakt ter herinnering aan 150 jaar Belgische onafhankelijkheid in 1980.

Wie zou president moeten worden : een Vlaming, Waal, Duitssprekende, Brusselaar, christen-democraat, socialist, liberaal, nationalist, katholiek, protestant of vrijzinnige ? Ik denk dat de fragiele eenheid zeker zou scheuren. In de beginperiode van de regering van koning Boudewijn I werden de munttypen die onder prins-regent Karel werden ingevoerd, met enkel gewijzigd jaartal verder geslagen.

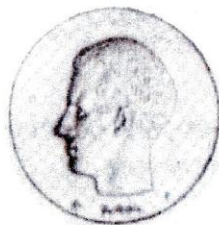
Deze munt werd alleen geslagen in een Latijnse uitvoering, een mooi bewijs om de eenheid in België te proberen te bewaren.

Zo werd nog eenmaal een 100 fr geslagen in Franse versie en ook een 50 fr in beide uitvoeringen, de 1 en 5 fr werden geslagen tot en met 1981. Om het kleingeld uit de oorlog te vervangen werden later 20, 25 en 50 centiemen geslagen. Op al deze pasmunten is koning Boudewijn I niet afgebeeld. Dat was pas het geval met het 10 frankstuk dat in 1969 werd geïntroduceerd, 18 jaar nadat de koning op de troon kwam.

Dit is de eerste circulatiemunt met de afbeelding van de koning. Vele van deze munten zijn niet ingeleverd toen ze buiten omloop werden geplaatst. Circa 50 % bevindt zich nog in handen van de verzamelaars.

Door de grote stijging van de zilverprijs, een tiental jaren terug, verdwenen alle zilvermunten uit de omloop en werden vervangen door biljetten van resp. 20, 50 en 100 frank. Verder verdween de 20 centiem die nooit in trek was vanwege zijn afmeting. In 1979 viel ook het doek over de 10 frank. In 1980 deed de 20 frank zijn intrede en verdween het biljet van deze denominatie. In 1976 werd een herinneringsmunt geslagen t.g.v. van het 25-jarig regeringsjubileum in 1980 gevolgd door een 500 frank ter viering van 150 jaar onafhankelijkheid.

20 frank type Elstrom.

Deze munt werd vanaf 1980 geslagen. Ze was de aanzet voor een geheel nieuwe serie pasmunten die dat jaar met de introductie van de 1 fr werd afgerond.

In 1986 werd een nieuwe stap gezet in de Belgische muntgeschiedenis. Er werden munten geslagen die geheel nieuw waren van ontwerp en een modern uiterlijk hadden. Zo verdween een 5 frank ter vervanging van

het type 'Ceres', een jaar later gevolgd door de 50 frank. Deze munt is bijna net zo groot als de 5 frank. Om beide munten gemakkelijk te onderscheiden is de 50 frank wit van kleur (zuiver nikkel) en de 5 frank goudkleurig (messing). Het 20 frankstuk valt op door zijn bruine kleur. Om volledig te zijn moeten we nog melding maken van de 5 en 50 ECU. Om die te kunnen aanmaken moest men een wijziging in de wet van het muntfonds uit 1830 aanbrengen. De 5 ecu werd geslagen in zilver, de 50 is van goud. Deze laatstgenoemde is de eerste gouden munt sedert het 20 frankstuk uit 1914 waarop koning Albert I is op afgebeeld.

De 5 ecu was een wettig betaalmiddel, ook al vond men ze nooit in de circulatie. Op de voorzijde van deze Belgische ecu is de beeldenaar van de 'Carolusgulden' van **keizer Karel V** afgebeeld. Op de keerzijde

staat de waarde aanduiding omringd door de landsnaam in de drie voertalen. Zoals reeds werd genoemd, werd in 1986 gestart met een geheel nieuw munttype. Nadat onder koning Leopold II voor het eerst Vlaams op de munten werd aangebracht, kunnen wij nu bij Boudewijn opmerken dat na 157 jaar België voor het eerst de derde taal, het Duits, op een munt verscheen, en wel op de ecu.

5 frank koper-aluminium-nikkel

Deze munt werd voor het eerst geslagen in 1986 in beide taaluitvoeringen. Bij de stukken uit 1986 Frans zijn varianten geconstateerd. In 1987 verscheen de 50 frank met dezelfde beeldenaar, ook in beide taalversies.

Koning Boudewijn was héél erg geliefd, maar door zijn geloof en koppigheid kwam hij ook in aanvaring met de Belgische regering. Het meest bijgebleven ogenblik was zijn weigering om de abortuswet te tekenen. Daarvoor werd de koning door de regering op een zijspoor gezet zodat ze deze wet toch konden doordrukken. Maar hieruit bleek ook dat Boudewijn I bij wetsbesluiten niet alleen op een zijspoor kon worden gezet, de koningspositie kon ook volledig worden genegeerd.

Hier was het zijn populariteit die hem terug op de troon bracht. Zo bleef het koningshuis Saksen-Coburg in België aan het bewind. Door het zwakke hart van de koning Boudewijn I, was het ook goed dat hij het rustig aandeed, wat met zijn karakter evenwel niet gemakkelijk was. Boudewijn die ook nog steeds kinderloos was had graag het gezelschap van zijn neef prins Filips, de zoon van zijn broer Albert.

1 frank staal, type Elstrom

aangemaakt van 1989 tot 1993,

nikkel 3 %, ijzer 94 %, nikkel 3 %

doorsnee 17 mm, effen rand, gewicht 2,75 gr.

Ook was het door toedoen van de koning dat de problemen bij de prinsen van Luik tot een oplossing werden gebracht. Was Boudewijn toen niet hard opgetreden in dit gezin, dan hadden er bij zijn plotse overlijden misschien vele problemen opgelost moeten worden en misschien ook geen koningin gehad.

Natuurlijk was koning Boudewijn I een goede opleider voor zijn neef die voor hem de latere gedroomde opvolger zou worden. Maar door de levensloop die zich niet had laten beïnvloeden besliste dat bij zijn overlijden daar anders over.

500 frank zilver

Aangemaakt in 1990 zowel in Vlaams, Frans als Duitstalig, zou ook in 1991 aangemaakt worden.

Had de munt van **1990** (1930-1990), als periode

60ste verjaardag van de koning, dan had deze voor **1991** (1961-1991) als periode **40-jarige**

regeringsjubileum, op de munt als datum.

Doorsnee 37 mm, metaal 83,3 % zilver, 16,7 % koper, effen rand, 22,85 gram waarvan 19,03 gram zuiver zilver.

Zoals men reeds kon lezen in een vorig artikel was het nodig om een aanpassing in de Belgische wet door te voeren om de ecu te kunnen aanmaken. Bij het ontstaan van België werd de wet beslist dat enkel de Belgische frank als geldige munt in België in omloop kon zijn. Nu werd er een wet goedgekeurd die toeliet dat ook andere muntsoorten in omloop zouden kunnen worden gebracht.

Zo kwam in 1987 een ecu in de waarde van 5 en 50 ecu in gebruik. Deze kreeg in 1989 opvolging. Stond op de eerste ecu nog Karel V op de beide munten, dan kwam daar nu verandering in. Op elke munt kwam een andere afbeelding te staan, ook al behield Karel V op de gouden 10 ecu nog zijn afbeelding, op de gouden 25 ecu staat Diocletianus, op de gouden 50 ecu Karel de

Grote en op de **gouden 100 ecu Maria-Theresia**. Bij de 60ste verjaardag van Boudewijn en het 40-jarig regeringsjubileum zou men ook de koning afbeelden op de ecu en zoals op de 500 frank zou men hier ook enkel het jaartal veranderen. Waar deze telkens werd aangemaakt in één taal, werd voor de ecu gekozen voor de drie landstalen op de munt.

De ecu werd in de aangesloten landen gehouden als richtlijn tussen de landen, maar enkele landen waren niet voor deze naamgeving. De naam ecu deed teveel aan Frankrijk denken, en wat erger was, weinige landen deden graag afstand van hun eigen munteenheid. Als men weet dat vroegere pogingen, zoals ten tijde van de Latijnse Muntunie, waar ook vele landen zich aansloten, toch hun eigen muntwaarden wensten te behouden. Bij Boudewijn I hebben we nog te maken met een stukje koloniaal verleden in de vorm van Belgisch Kongo, nu samen met Ruanda-Urundi. Het probleem Belgisch Kongo kwam tot een ontknoping met een zeer ongelukkige nasleep en Belgische soldaten zouden tot driemaal toe naar Belgisch Kongo worden gestuurd om de Belgische burgers te beschermen of te evacueren. Evenals in andere koloniale gebieden had ook WO II in Belgisch Kongo diepe sporen nagelaten. Van dit alles was niets te bespeuren toen koning Boudewijn I in mei-juni 1955 er een rondreis maakte en overall in een ware triomftocht werd onthaald. Men kreeg de indruk dat, alle stammenrellen ten spijt, de banden met België nooit hechter waren geweest. Maar dat alles was schijn. Het Kongolese nationalisme kreeg grote invloed en men streefde naar onafhankelijkheid.

Dit type, geslagen in de waarde van 5 en 1 frank en 50 centiem, uitgevoerd in aluminium, is altijd tweetalig.

Toen in 1958 Kasavubu voorzitter werd van de Abako, eiste hij de onafhankelijkheid. Hij kreeg de steun van Lumumba en zo kwam er in België een rondetafelconferentie waaraan deelgenomen werd door Bolikango, Kasavubu, Lumumba, Kalonji en Tsjombe, de politieke leiders van Kongo. Hierdoor kwam een kapitaalvlucht en de geleidelijke repatriëring van vrouwen en kinderen naar het moederland. Bij de eerste Kongolese verkiezingen van mei 1960 haalde Lumumba de meerderheid van de 137 zetels, ook al haalde hij er maar zelf 36 zetels. Door onderlinge ruzie werd Kasavubu staatshoofd en Lumumba regeringsformateur en op 30 juni 1960 vond de soevereiniteitsoverdracht plaats in Leopoldstad. Hier had Lumumba in een rede reeds koning Boudewijn I beledigd. De onderlinge stammenstrijd zou nog vele jaren duren. Eerst werd het de Democratische Republiek van Kongo, daarna Zaïre. Er waren ook de staten Rwanda en Burundi die dan ook gesplitst zouden worden in twee afzonderlijke staten en Katanga.

Deze munt van Belgisch Kongo werd alleen in 1952 geslagen en was tweetalig uitgevoerd.

We komen bij Boudewijn I voorlopig op 19 typen, onderverdeeld in 36 neventypen en 4 typen voor Belgisch Kongo.

Dat brengt ons op een voorlopige eindtotaal van 210 typen.

Lectuur:

- Koningen, koninginnen, prinsen en prinsessen, door J. Bauwens. Uitgeverij Helios N.V., Antwerpen - Amsterdam.
- Katalogus der Belgische munten, door Fr. Morin. Uitgeverij Renie van Bergen, Antwerpen.
- Politieke geschiedenis van België sinds 1830, door Els Witte en Jan Craeybeckx. Uitgeverij Standaard Wetenschap, Antwerpen.
- Politieke geschiedenis van België van 1944 tot 1985, door Theo Luykx en Marc Platel. Uitgeverij Kluwer Rechtswetenschappen, Antwerpen.
- Les monnaies du Congo et du Ruanda-Urundi, door J. Demey. Uitgeverij Cultura, Wetteren.
- Royals uitgaven van 'Press News', Maaltebruggestraat 286 D, 9000 Gent, België.

Jacques Priem

Mei

www.almanak.nl

M	D	W	D	V	Z	Z
1 EINDE LEVEN	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	Herentals
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24 CONV CONVONDE	25	26 Algemeen Middelen	27
28	29	30	31			

Met enige fierheid publiceren we hier één pagina van onze kleurrijke 12-delige wandkalender ALMANAK 2006, ... met een Herentals tintje ... !

zaterdag 3 december (9-17 u)

MONEXPO – 4e editie

munten en biljetten

Novotel, Av. de la République

Bagnolet - Frankrijk

NUMISMATICA HERENTALS - EGMP

organiseert op **zondag 11 december 2005** (9-15 u) haar

2e INTERNATIONALE MUNTENBEURS

zaal 't Hof – Grote Markt, Herentals

150 m tafelruimte voor numismatica en archeologica

2 numismatische lezingen

muntenlager in actie

tentoonstelling over primitief geld

altijd-prijs-tombola met gouden munten

cafetaria met bier-trappist-wijn-broodjes-schotel

zondag 18 december (10-16 u)

MPO munten- en postzegelbeurs

Golden Tulip Airport Hotel-Vliegveldweg 59 Rotterdam www.mpo.nl

zondag 18 december (9-15 u)

Les Numismates de Bruxelles – AEN

nodigen u uit op hun

22e INTERNATIONALE BEURS

Sportcentrum

Oud Strijderslaan, 1140 Evere

Régis Renard 0475-514602

za 17	Munt Centr. Gent West – school Reinaertstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17u 8 – 11 u
zo 18	EGMP Gent – Spaanse Gouv.woning, Buitenhof 35, Gent EGMP Limburg – De Muze, Dekenstr., Heusden - Zolder EGMP Mechelen – Hof v Villers, Persoonshoek 9, Mech. EGMP ZW-Vlaand., Willem Tell, Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik – Collège St. Servais, Rue St. Gilles 104, Luik Numismatica Wetthra – CC De Poort, Markt 27, Wetteren Club des Collection.-Cent. Culturel, Rue Haute, Gosselies 22e Muntenuilbeurs Les Numismates de Bruxelles - AEN Sportcomplex Oudstrijderslaan te Evere	9 – 12 u 9 – 12 u 10 – 12 u 13 – 16 u 9 – 13 u 9.30-13u 8.30-12 u 9 – 15 u
za 24	Munt Centr. Gent West – school Reinaertstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17u 8 – 11 u
zo 25	EGMP Aalst – Immerzeel, Rerum Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen–'t Hoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen La Louviere – M.d Peuple, Rue d/l Station, Haine StPierre	van 9.30u 9 – 12 u 8.30-1130
za 31	EGMP ZW-Vl.– Kartouchke, Ingelmunstersestr 8, Izegem <u>www.egmp.be</u>	9 – 12 u

VAN ECCELPOEL

vrijblijvend proeven in onze wijnkelder !!

lekkere kwaliteitswijn-tjes vanaf 4 euro

wit : Solatio, Vin de Pays des Côtes de Gascogne **4.24 €**

Les Salices – Sauvignon, Vin de Pays d'Oc **5.37 €**

rood : Solatio, Vin de Pays d'Oc **4.24 €**

Fantini – Primitivo, Puglia **5.30 €**

www.vaneccelpoel.be

info@vaneccelpoel.com

BRASSERIE "DEN BRASSEUR"

- Zaal beschikbaar voor feesten, recepties, vergaderingen, koffietafels, enz. (max. 180 pers.)
- Moderne keuken met uitgebreide snackkaart aangevuld met diverse vis- en vleesspecialiteiten en wisselende seizoenssuggesties
- Ruime parking via achterzijde (Nonnenstraat)

DEN BRASSEUR

uit sympathie

café

't ZONNEKE

014-221878

Kerkplein 1, 2200 Herentals

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium • www.mauquoy.com

DAMS

Antwerpseweg 81, 2440 Geel – tel 014/58.87.23

HUIS ALBERT – EUROBOUTIQUE

Jezusstraat 7, 2000 ANTWERPEN

Tel. 03 232 11 21 Fax 03 231 85 61

E-mail : peter.eyckmans@skynet.be

Website: www.euroboutique.be

Openingsuren : Maandag, dinsdag en vrijdag : 12.00 – 17.30 u.

Zaterdag : 10.00 – 17.00 u. Zondag, woensdag en donderdag gesloten.

De laatste nieuwe munten en papiergeld uit de ganse wereld.

Euro's. In- & verkoop van munten, bankbiljetten en oud goud.

Primitieve betaalmiddelen. De nieuwste catalogi. Benodigdheden.

